

Podnikanie po staroľubovniansky. Dnes: Polyform, s.r.o. (12)

Na čele spoločnosti POLYFORM, s.r.o. v Podolínci, ktorá sa zaoberá výrobou a predajom penového polystyrénu (EPS), stoja osobnosti, ktoré ju riadia od počiatku a sami v nej museli najprv manuálne pracovať. Sú nimi Jozef Vaľko a Ivan Zajac, konatelia ďalšej reprezentatívnej perly regiónu, ktorá dáva prácu 90-tke ľudí.

❖ ŠÉF V STAREJ AVII

Firma POLYFORM, s.r.o. bola založená ešte v októbri 1993, kedy vznikla na pôde bývalých Československých automobilových opravovní (ČSAO). Jej vtedajší zakladatelia si začiatky výroby museli sami odpracovať na strojoch, ktoré sa podobali ešte akejsi manuálnej výrobe. Starú techniku „zdedil“ POLYFORM odkúpením ČSAO, a už pred 16-timi rokmi sa medzi prvými na Slovensku zaoberal výrobou polystyrénu. „V priebehu krátkeho času bola obmenená stará technológia, ktorá tam bola a začal nám stúpať aj odbyť. Po desiatich rokoch nám priestory vôbec nestačili,“ približuje nám rozmach firmy jeden z konateľov spoločnosti Ivan Zajac. Mimochodom, ako majiteľ firmy kedysi v začiatkoch rozvážal polystyrén na starej Avii s vlekom po celom Slovensku.

Vysoký dopyt po ich výrobkoch teda donútil šéfov obzerať sa po nových priestoroch, ktoré našli blízko Podolínci, v rozostavanom, ale úplne schátralom a zničenom závode, pôvodne určenom na opravu trolejbusov. Preto bola potrebná jeho kompletná rekonštrukcia. Dnes sa ale môžu pochváliť tým, že nový závod smerom na Lomničku je najväčším čo sa týka rozlohy, ale aj objemu výroby na Slovensku. „Pre porovnanie, v prvom roku výroby sme vyrobili 6 tisíc m³ a v roku 2008 to bolo už 320 tisíc m³ polystyrénu,“ pridáva čísla, ktoré hovoria jasnou rečou, I. Zajac.

❖ POLYSTYRÉN SA „PEČIE“ Z ROPY

Kto by nepoznal polystyrén? Bielučký, pevný, dá sa použiť na „ix“ spôsobov. Málokto ale vie, že základnou surovinou pre jeho výrobu je ropa. Z nej sa destiláciou pri určitých teplotách dosahuje polyme-

rizácia. Tak (veľmi zjednodušene) vzniká polymér styrénu, z ktorého sa ďalej vyrábajú rôzne druhy polystyrénu. „Napríklad aj obal na CD je polystyrén, ale kryštalický. To, čo robíme my, je expandovaný polystyrén (EPS), pri ktorého spracovaní sa vo výrobnom závode v Podolínci nepoužívajú žiadne chemikálie, ale len čistá 120-stupňová vodná para,“ završuje nás to tajov výroby konateľ.

Ak by sme chceli opísať, ako sa vyrobí drobná polystyrénová perla, museli by sme vedieť, ako teda vyzerá základná surovina. Tá je podobná so zrnkom soli. Spracováva sa v predpeňovacom zariadení, kde perla zväčší svoj objem 50-krát. Napenené perly sa potom v lise pod vysokým tlakom spoločne zvaria (slangovo „upečiť“) a vznikne kompaktný polystyrénový blok s maximálnym rozmerom 1x1 a 2x4 m. Polystyrénový blok sa následne po niekoľkých dňoch stabilizácie nareže na potrebný rozmer dosiek. Krásnych, bielych, pevných, takmer bez vône...

❖ DÔLEŽITÁ JE KVALITA

Od roku 2003 je POLYFORM, s.r.o., držiteľom certifikátu pre systém manažérstva kvality podľa normy STN EN ISO 9001 a od roku 2006 aj certifikátu pre systém environmentálneho manažérstva podľa normy STN EN ISO 14001. Spoločnosť je od januára 2006 členom skupiny HIRSCH Servo Group, ktorá patrí k svetovým lídrom v spracovaní EPS a výrobe technologických zariadení na spracovanie EPS.

Ivan Zajac hovorí, že na Slovensku bol pred piatimi rokmi veľký polystyrénový boom a firmy na spracovanie EPS vznikali ako huby po daždi. „Mnohí si ale nevedia ani ustrážiť normy, ktoré by mali ich výrobky dodržiavať. Preto je celá ich výroba na úkor kvality,“ dodá už o konkurencii. S týmto ale v POLYFORM-e problém nemajú.

Keďže hlavným cieľom spoločnosti je vynikajúca a neustále sa zlepšujúca kvalita výrobkov, na dosiahnutie tohto cieľa bolo vybudované vlastné skúšobné laboratórium s najmodernejšími testovacími prístrojmi, pomocou ktorých sa vykonáva nepretrži-

tá kontrola kvality počas celého výrobného cyklu, vrátane vstupnej a výstupnej kontroly.

„Sú ľudia, ktorým na kvalite nezáleží a ide im len o cenu. To sa im ale po čase vráti, napríklad, keď sa im objavia poruchy na stavbách. Môžu sa im začať lámať rohy zatepleného domu vplyvom vetra alebo, napríklad, vzniknú veľké špáry,“ podčiarkuje I. Zajac.

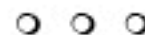
❖ NAJZLOŽITEJŠÍ JE TENTO ROK

Za 16 rokov svojej existencie si v POLYFORM-e nepamätajú na to, žeby bol niektorý rok takýto zložitý ako tento. „Stavebníctvo zasiahla hospodárska kríza. Niektoré firmy majú pokles v objeme výroby o 40-50 %. My ho nemáme čo sa týka objemu výroby, no výrazný pokles je v objeme tržieb z dôvodu veľkej konkurencie a extrémne

nizkých cien expandovaného polystyrénu. Keďže je ideálny čas na zateplovanie, zlepšit situáciu by mohol aj štát pripravovaným projektom o zateplovaní. „Zatiaľ nie sú na nič peniaze a vraj sa to má ukončiť už niekedy v októbri, takže uvidíme, čo čas prinesie,“ dodáva v nádeji I. Zajac.

Súčasnou firmou a veľkou nádejou do budúcnosti je aj závod na výrobu tvaroviek z polystyrénu, situovaný taktiež v Podolínci, kde sa robia polystyrénové tvarovky pre Tatramat, Whirlpool, či Panasonic. Takže ak si kúpite napri-

klad DVD, pravdepodobne bude zabalený v polystyréne z podolínskeho POLYFORM-u.

Firma v Podolínci sa môže pýšiť jedným veľkým ocenením - je najlepším závodom spolu s materským podnikom v rakúskom Glanegg. To majú ale na svedomí nielen konatelia POLYFORM-u, ale z veľkej časti jeho zamestnanci, ktorých práca nie je až taká ľahká, ako by sa mohla zdať. Bez preháňania však možno povedať, že firma dosiahla európsku úroveň. Nákladniaky naložené jej polystyrénom brázdia (okrem slovenských) cesty Maďarska, Rumunska, Česka, Poľska i Rakúska.

Text a foto (MM)

